

Petr Hampl: Proč vládní kandidáti nebudou smeteni

 prvnizpravy.cz/zpravy/politika/petr-hampl-proc-vladni-kandidati-nebudou-smeteni

<< OTÁZKA TÝDNE >>

Za pár hodin se otevřou volební místnosti a boj o Pražský hrad vstoupí do závěrečné fáze.

Petr Hampl, nezávislý sociolog

13. ledna 2023 - 02:20

Navzdory řádění vlády Petra Fialy, jejíž výsledky ve všech oblastech jsou naprosto katastrofální, je vysoká šance, že zvítězí některá z hlav tříhlavé saně, kterou Petr Drulák výstižně nazval „kolektivním Schwarzenbergem.“ Vítězství Jaroslava Bašty by se rovnalo zázraku, vítězství Andreje Babiše je extrémně nepravděpodobné. Ani očištění u soudu a tichá podpora Emanuela Macrona nepřitáhnou k volbám milion nových voličů. A bez nich Babiš nedokáže vyhrát, píše Petr Hampl v komentáři pro [Prvnizpravy.cz](https://prvnizpravy.cz).

Co se vlastně děje? Jak je možné, že se lidová nespokojenost neprojevuje ve volebních výsledcích? Připomínám, že nespokojenost je skutečná a netýká se izolované bubliny. Potvrzují ji výsledky všech agentur pro výzkum veřejného mínění – včetně těch označovaných za provládní. Co je tedy špatně? Jedni se domnívají, že se to nedá vysvětlit jinak než falšováním voleb. Další mluví o méněcenném obyvatelstvu. Nicméně chybí vysvětlení racionální a logické. Pokusím se takové vysvětlení nabídnout.

V první řadě musíme připomenout, že volby neměří lidovou spokojenost. Volby měří mocenskou situaci. Ukazuje, kdo má největší sílu. Kdo dokáže nejlépe využít lidových nálad. Nejde jen o moc jednotlivých kandidátů (a úzkých skupin, které za nimi stojí), ale o sílu a postavení celých společenských vrstev.

Často se stává, že když klesá spokojenost s postupem vlády, přijde vládní strana o podporu významných skupin populace, tím je mocensky oslabena a moc převezme někdo jiný. Ale dění se může vyvíjet i jinak. Vztah mezi náladou převládající ve společnosti a postavením vládnoucí skupiny je velmi volný.

Během posledního desetiletí došlo v českých zemích ke dvěma významným mocenským zlomům. První proběhl kolem roku 2015 a do značné míry souvisel s migrační krizí. Velká média se pokusila přesvědčit veřejnost, že migrace z muslimských zemí je prospěšná a nejsou s ní spojena rizika. Bezostyšně lidem lhali, že násilné chování migrantů je jen okrajové, že muslimské hodnoty se neliší od západních a že nově příchozí budou ochotni se asimilovat v evropských zemích. Skončilo to naprostým debaklem. Ne snad proto, že by lidem lhali (to se stává často), ale že té lži skoro nikdo neuvěřil.

Výsledkem byl prudký pokles důvěryhodnosti České televize a dalších velkých médií (který trval i další roky) konec sobotkovské ČSSD, vznik SPD jako významné politické strany a také začátek éry hegemonie ANO jakožto měkké a polovičaté verze SPD. Prováděla se

hospodářská a sociální politika celkem ohleduplná vůči chudým lidem, Česká republika nepřistoupila k paktu o migraci, ratifikace Istanbulské úmluvy byla dána k ledu, představitelé ČR opakovaně vyjadřovali podporu Viktoru Orbánovi...

Jenže to nestačilo. Nebyly podniknuty kroky potřebné k udržení nové situace. ANO neprovedlo potřebné kroky. Nepokusilo se získat kontrolu nad veřejnoprávními médii, nedokázalo přesměrovat peníze od globalistických a multikulturních neziskovek k vlastním, tolerovalo, že „kavárna“ přebírá kontrolu nad školstvím atd. Slabým místem se ukázala ideová vyprázdňenost. ANO je strana, která nemá žádnou ideologii. A bez ideologie nedokážete prosazovat radikální změny.

SPD zase nevyužilo příležitosti k vybudování silné organizace, vlastních médií a vlastního intelektuálního zázemí.

Situace, kdy „hospoda“ měla převahu nad „kavárnou“, trvala, jenže i v politice platí „nedáš, dostaneš.“

Přišel covid a s ním další posun moci. Nechci teď řešit spory ohledně závažnosti nemoci a očkování (resp. jaká je pravda) nicméně faktem je, že se většinové veřejné mínění radikálně posunulo. Tentokrát to byla „alternativa“, kdo začal být vnímán jako ten, kdo lže. A nikoliv jen profesionálními cenzory, ale většinovou veřejností. Navzdory mnohatisícovým demonstracím proti lock-downům to většina viděla jinak. Většina měla za to, že covid je opravdu nebezpečná nemoc. Téměř každý měl ve svém okolí někoho, kdo zemřel. Většina měla také za to, že lock-downy zabírají (byť je to otravné a omezující) a očkování opravdu pomáhá (i když třeba ne úplně stoprocentně).

Zdravotníci byli většinou viděni jako hrdinové a ne jako zkorumpovaní gauneři Billem Gatesem. Lidé, co mluvili o „covidofašismu“ a předvídali zřízení vyhlazovacích táborů, byli pokládáni za podivíny. Lidé, co vyvolávali konflikty s policisty a spílali lékařům, byli dokonce pokládáni za nebezpečné podivíny.

Co je ale podstatnější, vyletěla zase nahoru důvěryhodnost České televize a velkých médií obecně. Miliony lidí si to pro sebe vyhodnotily tak, že to, co vidí v televizi, je pro ně důvěryhodnější a lépe odpovídá jejich osobní zkušenosti, než to, co říkají alternativní servery. Trend se otočil. I když jim dnes důvěřuje méně lidí než před rokem, pořád je to více než před covidem. Moc se vzpamatovala.

Možná bude dalším zlomem prudký nárůst cen energií, potravin (a předpokládám i nezaměstnanosti), ale zatím se to neprojevuje do té míry, aby to změnilo politické poměry v zemi. Mimo jiné proto, že vláda je úspěšná v tom, že důsledky dopadají téměř výhradně na nejnižší vrstvy. I pro nově oznámené zvýšení daní byla vybrána jedna z mála daní, která dopadne téměř výhradně na nejchudší vrstvy. Kdyby byli zasaženi rovnoměrně všichni, byli by všichni rovnoměrně naštvaní. Jenže když někteří spadli pod hranici bídy a další jsou prakticky nezasaženi (nebo na tom dokonce vydělali), ti úspěšnější si s chutí přisadí. Rádi budou opakovat mantru, že ti chudí si to zavinili sami, že teď musíme vytrvat (to znamená, že ti, kdo dnes hladoví, se

musí ještě víc omezit atd.). Hraje v tom roli celá řada faktorů. Třeba to, že každý výherce v loterii má pocit, že si výhru zasloužil a že to nebyla jen otázka náhody. A také strach z vyloučení ze společnosti vyvolených.

Jedná se o řádově desetinu společnosti. Ale k nim musíme připočítat jejich lokaje. A taky ty, kdo doufají, že budou mezi ně přijati (proto je tam tolik mladých lidí). A taky ty, kdo v té vrstvě mají dost přátel. A taky ty, kdo jsou prostě jen manipulováni médii (Česká televize má podstatně vyšší zásah než Aeronet). Jsme tedy někde u třetiny populace, což může stačit k udržení dlouhodobé dominance (pokud kontrolujete velké peníze a velká média a opozice je dost neschopná).

Proto také můžeme očekávat, že stupňující se represe nebudou masově odmítnuty. Represe se budou týkat jen omezené skupiny lidí a velká část se od nich štitivě odtáhne nebo se o celou záležitost vůbec nebude zajímat.

To je současná mocenská situace a volby budou podle toho dopadat. Ve prospěch momentálně vládnoucí moci hovoří i demografický trend. Proti ní naopak hovoří ekonomické trendy. Energie už levnější nebudou, klimatické šílenství zastaveno nebude, zavřené výroby se znovu nerozběhnou. Ochota zbytku světa podřizovat se požadavkům západních bank klesá a bude klesat. Klesá také schopnost Západu pokračovat v politice dělových člunů. Žádná další Libye už nebude. Je extrémně nepravděpodobné, že by se zastavil pokles životní úrovně.

Proti vládnoucí moci hovoří i její rostoucí neschopnost. Můžeme s jistotou počítat s tím, že budou přicházet další a další sebedestruktivní nápady a že hodně z nich bude realizováno.

Je ovšem otázka, kdy se začne formovat opozice schopná takového stavu využít.

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)

**Líbil se Vám tento článek?
Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem převodem na účet**

Pro platby ze zahraničí: IBANCZ5601000000438974200277
BIC / SWIFT kódKOMBCZPPXXX

Děkujeme, že nás podporujete!